

1978, 29. srpna – Sdělení VONS č. 26 obsahující protest VONS proti odsouzení Rudolfa Bahra v NDR.

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných vyjadřuje znepokojení a rozhořčení nad rozsudkem soudu Německé demokratické republiky, jímž byl nedávno odsouzen občan NDR Rudolf Bahro k trestu odnětí svobody v trvání osmi let. Jsme přesvědčeni, že tímto rozsudkem má být umlčen autor knihy *Alternativa*, která je tvůrčím rozbořem společenského systému NDR a zemí východní Evropy. Soudní proces s marxistickým ekonomem a filosofem Rudolfem Bahro je útokem proti občanským a politickým právům a rozvíjejícímu se kritickému myšlení v NDR a v dalších zemích.¹

Informace o Chartě 77, r. 1, 1978, č. 10, s. 9.

POZNÁMKY

¹ Německý filozof, politik a ekonom Rudolf Bahro se narodil 18. 11. 1935 v Bad Flinsbergu (Dolní Slezsko), zemřel 5. 12. 1997 v Berlíně. Původně byl členem SED, posléze se stal jedním z předních kritiků východoněmeckého režimu. Rozhodující roli v jeho rozchodu s tímto režimem sehrála okupace Československa v roce 1968. V srpnu 1977 publikoval v SRN knihu *Die Alternative. Zur Kritik des real existierenden Sozialismus*. Tato kniha kriticky analyzovala zbyrokratizované východoevropské komunistické strany. Je považována za základní pro vývoj tzv. „sociálněkologie“, ideového směru zastávajícího názor, že snahy o zlepšení životního prostředí souvisejí se změnami společenského systému. Ke knize viz článek Jiřího Pelikána „Možnosti a cesty změn ‚reálného socialismu‘ (Nad knihou *Alternativa* Rudolfa Bahra)“ in: *Listy* 4, 1979, č. 5, s. 21–26.

Knihou dosud neznámého autora vzbudila okamžitě velkou pozornost. Dne 22. 8. 1977 vysílala západoněmecká televize rozhovor, který uskutečnil Bahro ve svém východoberlínském bytě sám se sebou. Vzápětí byl Bahro zatčen a po desíti měsících strávených ve vazbě 30. 6. 1978 ve Východním Berlíně odsouzen k osmi letům vězení. Kniha příliš československý disent svým po roce 1968 již překonaným obsahem neoslovila, o to větší zájem

však vzbudila represe, jíž byl Rudolf Bahro vystaven. Blíže o názorech československých disidentů viz VILÍMEK, Tomáš: *Solidarita napříč hranicemi. Opozice v ČSSR a NDR po roce 1968*, Praha 2010, s. 176–177. Proto také své rozhořčení nad odsouzením Rudolfa Bahra vyslovila mj. Charta 77 ve svém sdělení z 22. 7. 1978, CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 1, Praha 2007, s. 160. K Rudolfovi Bahrovi, obsahu jeho knihy a perzekuci viz dále NEUBERT, Ehrhart: *Geschichte der Opposition in der DDR 1949–1989*, Bonn 2000, s. 230–233. K případu Rudolfa Bahra viz též solidární prohlášení mluvčích Charty 77 Ladislava Hejdánka a Václava Havla a VONS ze 6. 11. 1978 adresované mezinárodnímu kongresu na obranu Rudolfa Bahra konanému v listopadu 1978 v Západním Berlíně, dokument č. 1133.